

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko Gminie Ł.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 lutego 2020 r., sygn. akt V AGa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od M. S. na rzecz Gminy Ł. kwotę 2.700 zł
(dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki M. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 lutego 2020 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakteru skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienia SN z dnia: 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; 15 kwietnia 2021 r., I CSK 43/21; 25 sierpnia 2021 r., II CSK 216/21). Wskazano

m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

W tym kontekście Sąd Najwyższy wskazuje, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia. Jego rozpoznanie nie ma charakteru postępowania w ramach trzeciej instancji. Służy realizacji konstytucyjnych i ustawowych zadań Sądu Najwyższego, wśród których pozostają przede wszystkim nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP). Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1904) jego obowiązki obejmują zapewnienie jednolitości orzecznictwa i rozstrzyganie zagadnień prawnych. Tym właśnie celom wypada podporządkować także rozstrzyganie skarg kasacyjnych.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których

naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Innymi słowy, skoro przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, to powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienia SN z dnia: 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20; 25 sierpnia 2021 r., II CSK 155/21).

Skarżąca nie wykazała tych okoliczności, a bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała na stwierdzenie, aby była ona – w przedstawionym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Skarżąca przedstawiła jedynie swoją ocenę wyroku, polemizując z ustaleniami Sądów *meriti* i dokonaną przez nie oceną prawną zaistniałych zdarzeń, niezasadnie twierdząc, że Sąd drugiej instancji dopuścił się kwalifikowanych, wręcz rażących błędów widocznych na pierwszy rzut oka.

Zauważenia również wymaga, że pod pretekstem kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego nie można zmierzać do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów (zob. np. postanowienie SN z dnia 9 sierpnia 2018 r., II PK 213/17). Jest to istotne, gdyż zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.). Tymczasem skarżąca kwestionuje na s. 6 skargi kasacyjnej treść zaświadczenia wydanego przez komornika sądowego oraz fakt, że M. M. wszedł na jego podstawie w rolę powoda. Kwestie te będące pochodną oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego usuwają się spod kognicji Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy jest

bowiem sądem prawa, a więc nie jest jego rolą ponowne badanie wydanego przez komornika zaświadczenia oraz faktu wejścia M. M. w prawa powoda.

Ponadto z motywów zaskarżonego orzeczenia nie wynika również, aby stanowisko Sądów *meriti* było sprzeczne z tym reprezentowanym przez Sąd Najwyższy, które zakłada, że art. 887 § 2 k.p.c. reguluje powództwo wierzyciela egzekwującego przeciwko dłużnikowi zajętej wierzytelności, zwanemu także poddłużnikiem lub trzeciodłużnikiem. Swoistość tego powództwa polega na tym, że na skutek zajęcia dochodzi do podstawienia wierzyciela egzekwującego we wszystkie prawa i roszczenia jego dłużnika (wyrok SN z dnia 25 stycznia 2017 r., IV CSK 232/16).

Odnosnie do natomiast problematyki faktur zauważenia wymaga, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowało się stanowisko, zgodnie z którym faktura jest jedynie dokumentem o charakterze techniczno-rozliczeniowym, pełniącym rolę dokumentu prywatnego, nie urzędowego (zob. np. uchwałę SN z dnia 19 maja 1992 r., III CZP 56/92, OSNC 1992, nr 12, poz. 219; wyroki SN z dnia: 23 października 2001 r., I CKN 323/99, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 94; 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07; 26 marca 2015 r., V CSK 312/14; 14 czerwca 2017 r., IV CSK 475/16). Faktura, która powinna być wystawiona przez powódkę, miała zatem charakter jedynie porządkowy, nie sposób uznać, że niewystawienie faktury VAT mógł przesądzać o braku skuteczności zapłaty należności wynikających z umów łączących strony na rzecz organów egzekucyjnych.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

